

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2017CC852
Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1549

datum uitspraak 17/07/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

te voldoen door:

**die Kongregation der Schwestern von armen Kinde Jesus Generalat
Congregatie,**
gevestigd te Aachen (Duitsland),
bijgestaan door: mr. J.J.M. Goumans, advocaat te Maastricht,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 6 januari 2017, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 29 juli 2016 met zaaknummer 2015W1549, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 4 september 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Ter griffie is voorts van de zijde van verweerder ontvangen de brief d.d. 2 februari 2017, opgesteld door mr. Goumans. Bij brief van 9 februari 2017 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Van Schaik heeft bij mailbericht van 1 mei 2017 de brief (met bijlagen) van verzoekster d.d. 24 april 2017

overgelegd ter onderbouwing van de gestelde vermogensschade. Mr. Goumans heeft daarop bij brief van 8 juni 2017 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Toen verzoekster twee jaar oud was, is zij op last van de kindbescherming uit huis geplaatst. Zij heeft van [jaar] tot en met [jaar] verbleven in [instelling] in [plaats]. Verzoekster is van haar [leeftijd] tot aan haar [leeftijd] jaar wekelijks seksueel misbruikt door wijlen zuster [naam]. Het seksueel misbruik vond plaats tijdens het douchen. Zuster [naam] liet verzoekster bij die gelegenheid voorover buigen en ging met een washandje om haar hand achterlangs tussen de benen van verzoekster en wreef hard over verzoeksters geslachtsdeel, hetgeen veel pijn deed. Er werd met het washandje over en tussen de schaamlippen van verzoekster gewreven. Er is geen sprake geweest van binnendringen met een vinger in verzoeksters vagina. Het op deze wijze wassen van een meisje dat op die leeftijd behoorlijk zelfredzaam zal zijn geweest, betekent - aldus de Klachtencommissie in overweging 4.2 van haar advies - dat niet enkel vanuit een hygiënisch oogpunt is gehandeld, maar dat ook sprake was van een seksuele context. Verzoekster was bij aanvang van het seksueel misbruik acht jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 9 februari 2017 heeft verzoekster bij brief (met bijlage) d.d. 24 april 2017 (door mr. Van Schaik op 1 mei 2017 doorgestuurd) de door haar gestelde vermogensschade nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Het seksueel misbruik, evenals het dagelijkse psychische en lichamelijke geweld dat verzoekster in [instelling] destijds is aangedaan, hebben het jonge leven van verzoekster vergaand negatief beïnvloed. Zij kampt sindsdien met ernstige psychische problemen en waarschijnlijk zijn ook haar lichamelijke klachten deels te wijten aan hetgeen haar destijds is aangedaan. Zij heeft in haar leven vele hulpverleners over haar verleden verteld, maar dit heeft niet (goed) geholpen. Zij heeft in [instelling] niet de liefdevolle, beschermde omgeving aangetroffen waar zij behoefte aan had. Ook de hoop en kans op een behoorlijke opleiding zijn toen reeds vernietigd.

Verzoekster zou - in de hypothetische situatie waarin zij niet seksueel zou zijn misbruikt - graag een [opleiding] en voorts een opleiding tot [beroep] hebben willen doen. Zij zou in dat geval haar gehele werkzame leven als [beroep] hebben gewerkt.

Dit heeft echter niet zo mogen zijn. Verzoekster werd (evenals alle meisjes in het kindertehuis) dom gehouden en slecht opgeleid. Er werd geen rekening gehouden met verzoeksters wensen. Zij is daarom terechtgekomen op [opleiding]. Pas later heeft ze - blijkens haar overgelegde curriculum vitae - alsnog [opleiding] afgerond. Zij heeft (met onderbrekingen) als [beroep] gewerkt en anderszins (hoofdzakelijk) ongeschoold werk gedaan. Door het seksueel misbruik dat haar is aangedaan, is zij depressief geworden en uiteindelijk ook arbeidsongeschikt verklaard. Zij ontvangt vanaf [jaar] en voorts - na rond [jaar] tot [jaar] weer te hebben gewerkt - vanaf [jaar] tot op heden een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

De daardoor ontstane vermogensschade (bestaande uit misgelopen inkomsten, minder pensioenopbouw en gemaakte reiskosten in verband met ondergane behandelingen) bedraagt vele malen meer dan de maximaal te adviseren compensatie. Verzoekster wenst dan ook voor zowel materiele als immateriële schade aanspraak te maken op de maximale compensatie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 8 juni 2017 (opgesteld door mr. Goumans) gereageerd en - kort samengevat - namens verweerder verzoeksters stellingen betwist. Zijn conclusie is dat het moet blijven bij indeling in categorie 3 en dat er te veel twijfel is om ook maar enige

vergoeding voor vermogensschade toe te kennen, aangezien niet is komen vast te staan dat de gestelde vermogensschade zonder gerede twijfel in een causaal verband staat met het onderhavige seksueel misbruik.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoekster ter onderbouwing van de omvang van haar vermogensschade aangedragen factoren en door verweerder naar voren gebrachte gezichtspunten, beoordeeld.

4.6 Aangaande verzoeksters stelling dat zij - in de hypothetische situatie zonder seksueel misbruik door zuster [naam] - beter zou zijn opgeleid, overweegt de Compensatiecommissie als volgt.

Alhoewel uit de aard van het door haar verrichte vrijwilligerswerk, haar latere bijscholing op [niveau] aangevuld met [opleidingen], alsmede uit haar brief van 24 april 2017 blijkt dat verzoekster aangetoond heeft op cognitief gebied zeker het nodige in haar mars te hebben, is voor de Compensatiecommissie toch niet, althans niet zonder gerede twijfel gebleken dat verzoekster, indien het onderhavige seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden, vele malen hoger zou zijn opgeleid dan het later door haar alsnog gehaalde [niveau]. Voor die stelling, alsmede voor haar stelling dat zij tot op [niveau] geschoold had kunnen worden en [beroep] zou zijn geworden, zijn onvoldoende bewijsstukken overgelegd. Ook later in haar leven heeft verzoekster niet alsnog opleidingen op dat niveau afgerond. Ook moet onder ogen worden gezien dat helaas sprake is geweest van een niet aan het onderhavige seksueel misbruik toe te rekenen uithuisplaatsing van verzoekster op [leeftijd]jarige leeftijd, terwijl - zo staat in klaagschrift - het volgen van een hogere opleiding binnen [instelling] toentertijd helaas niet tot de mogelijkheden behoorde. Ter zijde wordt voor de volledigheid nog opgemerkt dat de Compensatiecommissie alleen bevoegd is te oordelen over het seksueel misbruik en de gevolgen daarvan en niet over andere mogelijk beschadigende ervaringen die verzoekster naar haar zeggen heeft meegemaakt in [instelling], zoals het fysieke en psychische geweld, waarover verzoekster zich ook beklaagde.

Voor de Compensatiecommissie is al met al niet zonder gerede twijfel gebleken dat verzoekster flink hoger zou zijn opgeleid, indien geen sprake zou zijn geweest van het seksueel misbruik.

4.7 De Compensatiecommissie is voorts van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is geworden dat verzoekster haar gehele leven zou hebben gewerkt (al dan niet op een hoger (HBO of academisch) niveau indien zij niet door zuster [naam] zou zijn misbruikt. Uit de door verzoekster overgelegde bewijsstukken blijkt allereerst dat zij vele jaren niet heeft gewerkt teneinde haar drie kinderen te kunnen opvoeden. Voorts blijkt uit het 'gedetailleerde medische rapport' van 11 juni 1996 dat verzoekster per [jaar] wegens een ernstige lichamelijke aandoening is uitgevallen voor haar werk en daarom aanspraak heeft moeten maken op een ziektewet- en aansluitend een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Uit de latere aanvullende rapportage (van 26 mei 1998) van verzekeringsarts [naam] blijkt dat verzoekster voor halve dagen geschikt is bevonden om te werken en dat zij deels nog kampt met lichamelijke klachten wegens haar ziekte en deels met geestelijke klachten (in dat kader wordt onder meer ook het

kindertehuis en haar eigen incestverleden genoemd). Expliciete verwijzingen naar (de psychische gevolgen van) het onderhavige seksueel misbruik zijn niet te vinden. Van [jaar] tot [jaar] heeft verzoekster blijkens haar curriculum vitae (deels) weer gewerkt, maar nadien heeft zij wederom aanspraak moeten maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Er zijn echter noch verzekeringsgeneeskundige noch arbeidsdeskundige rapportages of herkeuringen over de periode vanaf [jaar] overgelegd -terwijl daar wel om is gevraagd -, waardoor niet is na te gaan wat toen de reden was van de arbeidsongeschiktheid. Evenmin zijn afschriften overgelegd waaruit valt af te leiden dat verzoekster vanaf [jaar] tot op heden daadwerkelijk een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontving.

Daar komt bij dat in de wel overgelegde verzekeringsgeneeskundige rapportages uit 1996 en 1998 melding wordt gemaakt van velerlei andere feiten en omstandigheden die ook ieder in meer of minder mate aan verzoeksters blijvende arbeidsongeschiktheid kunnen of zullen hebben bijgedragen en die los staan van het door zuster [naam] aangedane seksueel misbruik. Onder deze omstandigheden kan de Compensatiecommissie niet, althans niet 'zonder gerede twijfel' zoals de Compensatieregeling vereist, tot de conclusie komen dat de gestelde vermogensschade in een causaal verband staat met het verzoekster aangedane seksueel misbruik,.

4.8 De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde over 'substantiële vermogensschade' op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen en de impact die het onderhavige seksueel misbruik voor verzoekster heeft en heeft gehad. Zij hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van de ernst en de lange duur van het verzoekster op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik, terwijl zij zich in [instelling] onveilig, onbeschermd, eenzaam en bedreigd heeft gevoeld. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,-- aan verzoekster te betalen.

4.9 Met betrekking tot de vraag welke R.-K. instelling het te adviseren compensatiebedrag aan verzoekster dient te betalen, overweegt de Compensatiecommissie als volgt. Alhoewel [instelling] in Nederland was gelegen en zuster [naam] bij leven lid was van de Nederlandse Provincie/afdeling, heeft het Duitse Generaalat (zie de brief van mr. Goumans d.d. 2 februari 2017) zich bereid verklaard om de door de Compensatiecommissie geadviseerde compensatie in dit geval aan verzoekster te betalen.

4.10 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €634,53 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand dit bedrag voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoekster een bedrag van €20.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €634,53 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. D.J. van der K. (plaatsvervangend voorzitter), mr. B. H. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 17/07/2017 en is ondertekend door de plaatsvervangend voorzitter.

plaatsvervangend voorzitter